؟ تحقیقات نشان می‌دهد که خستگی راننده یکی از عوامل مؤثر در بیش از ۲۰ درصد تصادفات جاده‌ای و بیش از یک چهارم تصادفات کشنده و جدی است.

آخرین شناسایی

۳۲سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۵ مرداد ۱۳۶۶ خورشیدی، عباس بابایی، خلبان زبده ایرانی و معاون عملیات فرماندهی نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی، حین بازگشت از یک عملیات شناسایی در خاک عراق، مورد اصابت تیربار ضدهوایی قرار گرفت و به شهادت رسید. او که یکی از تاثیرگذارترین فرماندهان جنگ ایران و عراق بود، دوره تحصیلات تکمیلی خود را در آمریکا گذرانده و پس از بازگشت به ایران در پایگاه هوایی هشتم شکاری اصفهان مشغول خدمت شد. عباس بابایی هنگام شهادت ۳۷سال داشت و سه ماه قبل از آن به درجه سرتیپی ارتقا یافته بود. سال ۱۳۹۰ مجموعه تلویزیونی «شوق پرواز» ساخته یدالله صمدی با محوریت زندگی شهید عباس بابایی و نقش‌آفرینی شهاب حسینی به روی آنتن رفت.

تذکره

خالق کاریکلماتور

«به قدری آدم دل‌رحمی هستم که در زمستان‌ها وقتی می‌خواهم به کسی سیلی بزنم، قبلا دستم را روی بخاری گرم می‌کنم»، «زندگی هیچ‌کس به اندازه متصدی آسانسور فراز و نشیب ندارد»، «نمی‌دانم ماهی چه غذای شوری خورده که آن‌قدر روی آن آب می‌خورد»، «وقتی چشمم به تاریخ تولدم می‌افتد، بی‌اختیار اشک می‌ریزم»، «وقتی چراغ روشن می‌کنم، شب دست و پایش را جمع می‌کند».

۲۰سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۵ مرداد ۱۳۷۸ خورشیدی، پرویز شاپور روزنامه‌نگار و نویسنده شهیر ایرانی در تهران درگذشت. شهرت شاپور بیش از هر چیز به‌دلیل نگارش «کاریکلماتور»-نوشته‌های کوتاه با دیدی ظریف، طنزآمیز و شاعرانه مانند آن‌چه در ابتدای این متن آمد- است. «کاریکلماتور» واژه‌ای ترکیب یافته از کاریکاتور و کلمه است که احمد شاملو این نام را برای نخستین‌بار بر برخی از نوشته‌های پرویز شاپور نهاد. شاپور در ۳۰سال نخست زندگی‌اش نه نوشت و نه نگاشت، اما در ۴۶سال بعدی آثاری پرمحتوا از خود برجای گذاشت. پرویز شاپور در سال ۱۳۲۹ با فروغ فرخزاد نوه خاله مادرش ازدواج کرد. زندگی این دو در سال ۱۳۳۴ به جدایی انجامید.

فوکوس

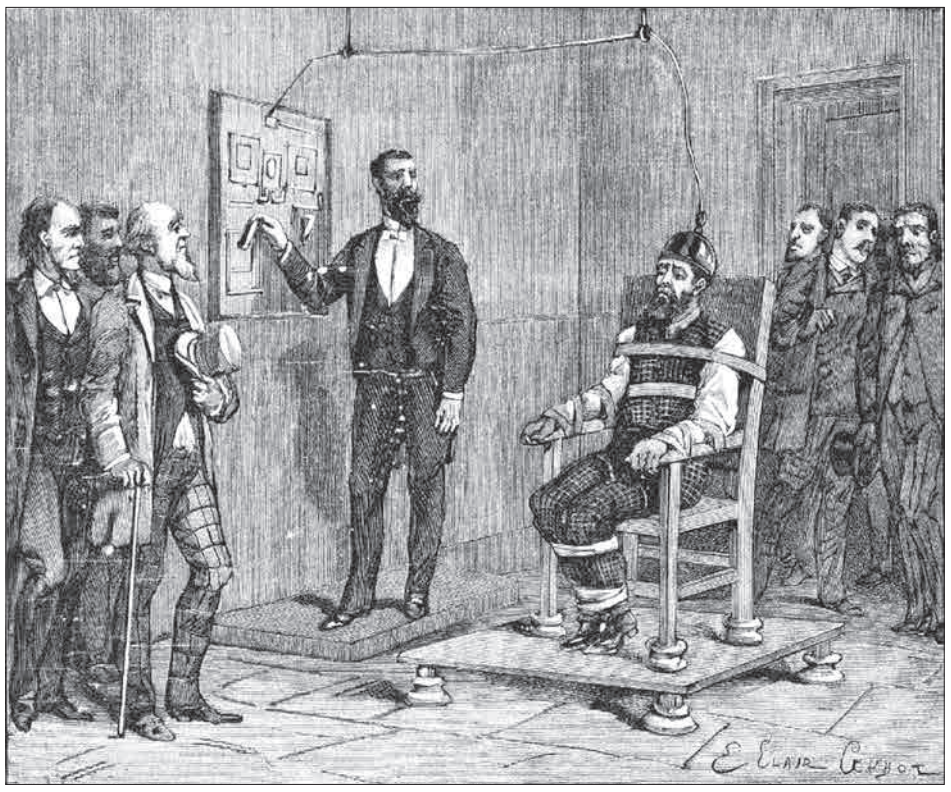

طرحی از صحنه اعدام ویلیام کملر با صندلی الکتریکی-۱۸۹۰

۱۲۹سال پیش در چنین روزی، برابر ۶ آگوست ۱۸۹۰ میلادی، برای نخستین بار اعدام با صندلی الکتریکی در ایالات متحده آمریکا به مورد اجرا گذاشته شد و طی آن ویلیام کملر فروشنده ۳۰ ساله‌ای که همسر خود را به قتل رسانده بود با استفاده از این وسیله در شهر اوبرن ایالت نیویورک اعدام شد.

فرجام

ملک‌الشعرای انگلستان

«... بیایید، یاران من/برای جستن جهانی نو دیر نیست/به پیش، و پشت بر پشت آورید و پاروها را/بر آبراهه‌های دریا کوبید، که باید/تا ورای غروب برانم، و تا خزینه‌های/ همه اختران مغربی، تا هنگامی که بمیرم/شاید که تنگه‌ها ما را در خود فرو کشند/شاید که به جزایر خرم برسیم/و آشیل کبیر را، که او را می‌شناختیم، دیدار کنیم...» ۲۱۰سال پیش در چنین روزی، برابر ۶ آگوست ۱۸۰۹ میلادی، آلفرد تنیسون، ملک‌الشعرای بریتانیا در عصر ویکتوریا و یکی از محبوب‌ترین شاعران انگلستان به دنیا آمد. تنیسون فقط ۸سال داشت که نوشتن را آغاز کرد و پس از درگذشت ویلیام وردزورث که دربار بریتانیا به ملک‌الشعرایی جدید نیاز داشت، در سال ۱۸۸٤ ملکه ویکتوریا عنوان ملک‌الشعرای انگلستان را به او اعطا کرد. یکی از مشهورترین آثار او یعنی «اولیس» که ابیاتی از آن در ابتدای این متن آمد شعری بی‌قافیه است که بر مبنای تک‌گویی نمایشی نگارش شده است. تنیسون ششم اکتبر ۱۸۹۲ بر اثر نقرس درگذشت. او بیش از همه نویسندگان بزرگ زمان خود زیست و چند چهره ادبی سرشناس نظیر توماس هاردی و آرتور کانن دویل در مراسم تدفینش حضور داشتند.

دژاوو

پسر کوچک بر فراز هیروشیما

خروج رسمی آمریکا از پیمان منع موشک‌های هسته‌ای میان‌برد، آن هم چند روز مانده به سالگرد بمباران اتمی هیروشیما از جمله طنزهای تلخ تاریخ است که گویی فقط کسانی چون دونالد ترامپ توانایی خلق آن را دارند. ایالات متحده جمعه گذشته از پیمانی که ساخت (انباشت) موشک‌های اتمی با برد ۵هزار کیلومتر را برای آمریکا و روسیه محدود می‌کرد خارج شد. خروجی که به عقیده بسیاری از تحلیلگران سیاسی سوت آغاز مسابقه تسلیحاتی از نوع اتمی را بار دیگر در جهان به صدا درآورد. احتمالا امروز نیز همچون سالیان گذشته جهان خاطره کشته‌شدگان بمباران اتمی هیروشیما را گرامی خواهد داشت، اما این یقینا باعث نخواهد شد تا قدرت‌های اتمی به دنبال راهکار برای عقب نماندن از واشینگتن و مسکو در توسعه تسلیحات اتمی خود نباشند.

نامه آلبرت اینشتین به روزولت

۷۴سال پیش در چنین روزی، برابر ۶ آگوست ۱۹۴۵ میلادی، ساعت ۸:۱۵ به وقت محلی، نخستین بمب اتمی تاریخ بر فراز هیروشیما منفجر شد. اما برای دانستن تاریخچه این بمب باید چند سالی به عقب برگردیم و نامه مشهور آلبرت اینشتین خطاب به فرانکلین روزولت رئیس جمهوری وقت آمریکا را مرور کنیم. در این نامه که سال ۱۹۳۹ به نگارش درآمده اینشتین به روزولت هشدار داده بود آلمان نازی بشدت مشغول تحقیق بر روی ساخت سلاح‌های هسته‌ای است و با توجه به این حقیقت، ایالات متحده نیز باید هرچه زودتر تحقیقات مشابهی را برای دستیابی به این فناوری آغاز کند. این نامه را باید سرآغازی بر اجرایی شدن پروژه منهتن -مجموعه فعالیت‌های منجر به ساخته شدن نخستین بمب اتمی آمریکا- قلمداد کرد. در این پروژه که بریتانیا و کانادا نیز ایالات متحده را همراهی می‌کردند دانشمندان و فیزیکدان‌های بزرگی چون رابرت اوپنهایمر و انریکو فرمی تنها با هدف استفاده نظامی از دانش هسته‌ای گرد هم آمدند و به کمک هم شیطانی‌ترین سلاح تاریخ بشر را تولید کردند.

سرهنگ تیبت و خدمه «انولاگی» ۱۹۴۵

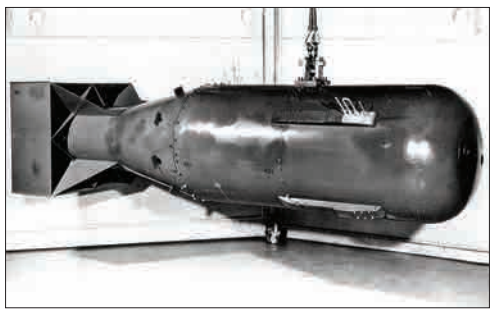

پسر کوچک

قتل ۱۰۰هزار نفر در ۳ روز

فرانکلین روزولت آن‌قدر زنده نماند که به ثمر رسیدن پروژه منهتن را ببیند و این جانشین او هری ترومن بود که نهایتا افتخار استفاده از نخستین سلاح هسته‌ای تاریخ و دود کردن بیش از ۱۰۰هزار انسان در یک لحظه را به نام خود ثبت کرد. در جریان کنفرانس پوتسدام -۱۷ جولای تا ۲ آگوست- که ژوزف استالین، وینستون چرچیل و هری ترومن مشغول تقسیم غنایم جنگ بودند، ترومن از طریق یک تماس محرمانه در جریان آزمایش موفق بمب اتمی در ایالت نیومکزیکو قرار گرفت. این در حالی بود که در آن تاریخ ۳ ماه از مرگ آدولف هیتلر می‌گذشت و جنگ جهانی دوم در اروپا به پایان رسیده بود، اما ژاپن همچنان در شرق آسیا سرسختی از خود نشان می‌داد. حالا همه چیز مهیای یک آزمایش واقعی با قربانیان واقعی بود. ماموریت به یک بمب افکن بویینگ بی-۲۹ نیروی هوایی ایالات متحده به اسم «انولاگی» که برگرفته از نام مادر خلبان آن سرهنگ پل تیبت بود سپرده شد تا نخستین بمب اتمی تاریخ به اسم «پسر کوچک» را بر فراز هیروشیما رها کند. ۳ روز بعد نیز «مرد چاق» تقدیم اهالی ناکازاکی شد تا کسی گمان نبرد قتل‌عام هیروشیما فقط یک تصادف بوده است!

معما

قرن آنتی‌بیوتیک

تاقبل از پیشرفت‌های علم پزشکی که اکثرا نیز در قرن نوزدهم و بیستم میلادی به منصه ظهور رسید، اغلب مرگ و میرهای عمده در جهان یا به دلیل شیوع بیماری‌های مسری بود یا عواملی چون جنگ‌ها، زلزله‌های مهیب و... را پشت سر خود داشت. منهای این موارد، باقی تلفات انسانی به دلیل عدم شناخت کامل از عامل آنها، مرگ طبیعی قلمداد شده و در تذکره‌ها دلیل خاصی برای آن ذکر نمی‌شد. به‌طور مثال مرگ‌هایی که بر اثر سکته قلبی یا مغزی حادث می‌شد به خاطر ناآشنایی با کارکرد دستگاه گردش خون تشخیص مناسبی به خود نمی‌دید، کما این‌که در همین ایران خودمان امراض منجر به بروز دردهای وحشتناک و نهایتا مرگ به دلیل مبهم بودن عامل درد به‌شکل کلی «قولنج» نامیده می‌شدند.

عفونت، قاتل شماره یک

البته مسیر پیشرفت علم پزشکی نیز آنقدرها که تصور می‌شود هموار نبود. تا قرن نوزدهم میلادی میزان مرگ‌ومیر مادران بعد از زایمان به قدری زیاد بود که در بعضی جوامع آبستن شدن را طی کردن نیمی از راه مرگ می‌دانستند. اما وقتی یک پزشک ساده کشف کرد که شستن دست‌ها با آب و صابون توسط قابله‌ها، پرستاران و پزشکان قبل از انجام عمل زایمان تا ۹۰درصد احتمال بروز تب در مادران و مرگ آنها را پایین می‌آورد، سال‌ها طول کشید تا مجامع علمی مختلف بر این کشف صحه گذاشته و شستن دست‌ها پیش از ورود به اتاق زایمان را اجباری کنند. شرح ساده داستان این بود که چرک زیر ناخن پزشک‌ها عفونت را وارد بدن مادران آبستن می‌کرد و به واقع یکی از دلایل عمده تلفات انسانی در جهان تا پیش از نیمه نخست قرن بیستم میلادی بدون شک مرگ بر اثر عفونت بود.

کشف اتفاقی پنی‌سیلین

در جنگ جهانی اول استفاده از مواد ضدعفونی کننده هنگام بستن زخم‌ها عمومیت یافت، اما برای مبارزه با عفونت گسترش یافته در خون و بدن هیچ راه حل عملی خاصی وجود نداشت. یا گلبول‌های سفید موفق می‌شدند وظیفه خود را انجام دهند یا شکست می‌خوردند و کار تمام می‌شد. در چنین وضعیتی بود که الکساندر فلمینگ، پزشک و دانشمند اسکاتلندی تمام وقت خود را صرف یافتن ماده‌ای برای مبارزه با عفونت بدون آسیب زدن به ارگان‌های داخلی کرد و نهایتا به شکلی کاملا اتفاقی موفق به کشف ماده پنی‌سیلین شد. او در سال ۱۹۲۸ میلادی، هنگام کشت یک باکتری کشنده، ظرف حاوی باکتری را بدون قصد قبلی در معرض هوا قرار داد و در نتیجه بخشی از ظرف کپک زد. فلمینگ با مشاهده نابودی باکتری‌ها در اثر مجاورت با کپک، متوجه شد با استخراج ماده تولید شده توسط کپک می‌توان برخی میکروب‌ها و باکتری‌های کشنده را نابود کرد. هرچند همه‌گیر شدن استفاده از پنی‌سیلین ۲۰سال دیگر زمان برد، اما کشف الکساندر فلمینگ که امروز دقیقا ۱۳۸سال از تولدش می‌گذرد (۶ آگوست ۱۸۸۱ اسکاتلند) هنوز پس از گذشت ۸ دهه پراستفاده‌ترین آنتی‌بیوتیک جهان است.

جدول شماره ۱۷۶۰

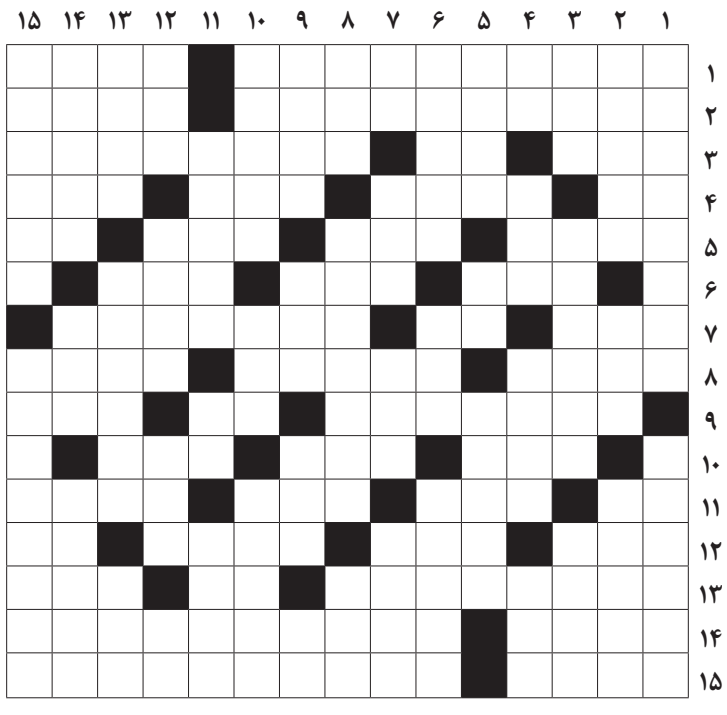

افقی

۱-مقیاس یک کمیت با واحد آن-مویز
۲-از ارکان وابسته به سازمان ملل-نژاد ما
۳-ابوالبشر-شهر بی‌دفاع-دستورهایی که برای اجرای قانون نوشته شود
۴-رمق پایانی-کتاب ژان پل سارتر فیلسوف فرانسوی-مزاحم پیگیر-طلایی رنگ
۵-باجگیری-سروش معروف است-گاو تبتی-جدید
۶-گیاه تاجریزی-آنتن بشقابی-ناموس
۷-دوستی-پوزه-اعتراض به حکم مرحله اول دادرسی
۸-اسب تیزرو-تیم فوتبال شهر میلان ایتالیا-نام قدیم پوتنام
۹-از غذاهای سنتی خطه سرسبز شمال-مردن بر اثر غصه-نوعی برادر و خواهر
۱۰-جایز و شایسته-بروفه-مهار توپ از سوی دروازه‌بان
۱۱-همراه خورد-نوعی پارچه-ایتالیای قدیم-ادامه‌دار
۱۲-برداشت غله-راه و معبر-قدرت و نیرو-آش
۱۳-طبقه روستاییان و کشاورزان ایران باستان-دشمن آتش-اهلی و دست‌آموز
۱۴-معتمدان-اثر عبید زاکانی
۱۵-پشتکار-امام کاظم در خصوص آن می‌فرمایند جلوه انسان را می‌زداید

عمودی

۱-نمونه رایگان کالا-وصلت
۲-مرکز کنترل فنی صدا و تصویر-شتر بارکش-عایدی
۳-واحد پول عهد ساسانیان-کمیسر-هوو
۴-یک و یک-پهلوان-استانی در شمال عراق-طایفه اطراف قزوین
۵-سوغات کرمان-یک لحظه-از احزاب انگلیس
۶-فیلم مهرجویی-پسر ادریس نبی-تعهد و تقبل
۷-ناپیدا-قوم هود-خیس آذری-نویسنده فرانسوی قرارداد اجتماعی
۸-شهری در آلمان-مضر-از تعجب هم درمی‌آورند
۹-سرکرده اداره-انگشت بزرگ-دشتی در ایران-قدم یک پا
۱۰-بی‌پدری-نرم‌وشکننده-بخشش‌ها
۱۱-لقب شاهان قدیم حبشه-کشیش-همیشگی
۱۲-معدن-شیپور جنگی-کشور صنعا-تکیه برپشتی
۱۳-می-نوعی هواپیمای جنگی-پارچه کهنه
۱۴-قرد-کل من الیها ...-به همدیگر مژده دادن
۱۵-شهری در استان سمنان-فیلسوف، متکلم و فقیه برجسته دوره صفویه

حل جدول شماره ۱۷۵۹

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	چ	ع	ف	ر	س	ل	م	ا	س	ی	■	ک	ا	م	ل
۲	ا	ر	ی	س	ت	و	ک	ر	ا	ت	■	ه	ی	و	ا
۳	م	ی	ش	■	ا	ر	■	گ	ل	ا	س	ن	و	س	ت
۴	چ	ا	■	ب	ر	ی	ل	■	ن	ق	د	■	ب	ا	ز
۵	ه	ن	د	ی	■	س	ی	م	■	ی	ا	ر	■	د	ی
۶	ا	■	ه	ت	ل	■	ل	ا	ل	■	ن	و	ک	■	و
۷	ن	ی	ل	■	ت	ب	■	ه	گ	م	ت	ا	ن	ه	■
۸	ی	ا	ر	ه	■	ا	ل	و	د	ه	■	س	ت	ا	م
۹	■	م	ا	ن	ا	گ	و	ا	■	ر	چ	■	ا	ر	ا
۱۰	د	■	ن	و	ر	■	ز	ر	د	■	د	و	ک	■	ک
۱۱	و	چ	■	ز	ی	د	■	ه	ر	ا	■	ر	ی	م	ا
۱۲	ک	ا	م	■	ح	ا	م	■	ا	ن	گ	م	■	ح	ر
۱۳	ا	س	م	ر	ا	ل	د	ا	■	ت	ر	■	ا	ل	و
۱۴	ر	و	ا	ن	■	ا	ل	ی	و	ر	ا	س	ت	و	ن
۱۵	د	س	ت	ه	■	س	ل	م	ا	ن	س	ا	و	ج	ی